

Efter rasten

Lektionens ramar - Undervisning, Årskurs 1-3

Syfte

Många elever har svårt att släppa rasten och fortsätter gärna prata och leka även när de kommer in i klassrummet. Detta har varit ett fenomen jag observerat i alla nya klasser jag har fått, i alla fall på lågstadiet. Jag brukar därför jobba mycket med att få eleverna medvetna om vad som förväntas av dem när de kommer in i klassrummet.

Tysta tröskeln

Tröskeln till klassrummet brukar jag kalla för "Tysta tröskeln". När eleverna går över tröskeln till klassrummet ska de vara helt tysta. Detta brukar introduceras som en lek i början av årskurs 1 då alla elever får ställa upp på ett led utanför klassrummet och sedan gå in i klassrummet. De som lyckas vara tysta får massor av beröm, de som pratar får en ny chans och får göra om.

När eleverna sedan kommer in från rasten påminns de om "Tysta tröskeln" och de som gör rätt får återigen massor av beröm. Om något barn missar för de en ny chans att göra rätt och får då självklart lika mycket beröm. Till slut brukar det bli som en reflex för eleverna att bli tysta när de kommer in i klassrummet, vilket gör att jag inte längre behöver påminna om tystnaden.

Tysta tröskeln

Efter rasten **Gör så här!**

1. Ta snabbt av dig dina ytterkläder och häng upp dem.
2. Sätt dig tyst på din plats.
3. Titta på tavlan. Läs texten.

4. Var uppmärksam och lyssna på genomgången.

Instruktion – efter rasten

När eleverna är lite äldre och kan läsa brukar vi prata om vad som förväntas av dem efter rasten. Då berättar jag att de ska skynda sig in och att ta av sig sina ytterkläder efter att det har ringt in. I klassrummet ska de sedan snabbt sätta sig tysta på sina platser. När de har gjort det ska de titta och läsa vad som står på tavlan. Där brukar jag till exempel skriva vad lektionen ska handla om, vad eleverna ska ha gjort när lektionen är klar och/eller vilket arbetsmaterial de behöver

under lektionen. Sist, men inte minst, ska de vara beredda på att det snart kommer att vara en genomgång då de förväntas lyssna och vara uppmärksamma. Även här gäller det att berömma de elever som gör rätt. De som glömmet får uppmaningen "gör om, gör rätt". Min erfarenhet är att det brukar vara enklare för eleverna att komma ihåg instruktionen när de ser den i skrift (se bilden ovan – finns som PDF-fil längst ned).

Ett tips är att sätta upp affischen utanför klassrummet, på klassrumsdörren. När eleverna kommer in från rasten kan de enkelt se vad som står och bli påmind om vad de förväntas göra. Många elever brukar också vara hjälpta av att ha en lärare, eller någon annan vuxen, som står vid dörren och påminner. Ofta räcker det med att bara stå där (eventuellt också peka på affischen) för att eleverna ska bli lugnare.

Lärares tankar

För mig har denna struktur varit till stor hjälp, även om både mina elever och jag som lärare ibland har våra svackor. Självklart kan det fortfarande vara en utmaning att få alla elever att lugna ner sig och vara koncentrerade. Kanske är den största utmaningen att alltid behålla lugnet själv, vilket inte är det enklaste i en stressig lärarvardag.